

Пише: Ђорђе Милошевић
среда, 28 март 2012 11:12

Председници Русије и Сједињених Америчких Држава Дмитриј Медведев и Барак Обама сусрели су се у Сеулу на међународној конференцији о нуклеарној безбедности и разговарали о широком спектру међународних односа и билатералне сарадње. Био је то њихов једанаести сусрет у својству шефова двеју држава и уједно последњи, јер за само нешто више од месец дана Медведев предаје функцију новоизабраном председнику Владимиру Путину.

Извори блиски Кремљу и Белом дому кажу да је сусрет двојице лидера био срдчан колико то дипломатски протокол налаже, али не и посебно резултативан. Ни овог пута Медведев и Обама нису могли да се договоре око система противракетне одбране, што уосталом нико није ни очекивао. Међутим, по речима руског председника, време за договор још није истекло.

Сагласили смо се да време није пропало и да сарадња и разматрање свих аспеката везаних за реализацију идеја европског система противракетне одбране може да буде активнија, изјавио је Медведев. Договорено је да технички експерти наставе консултације. У сваком случају, ми остајемо на својим позицијама али дијалог о тој теми је не само могућ него и неопходан. И, ако говоримо отворено, још имамо времена да се договоримо и дођемо до избалансираног решења, имајући у виду позитивно искуство током рада са Обамом око договора о смањењу офанзивног нуклеарног наоружања, рекао је руски председник.

Разговори о будућности општеевропског система противракетне одбране наставиће се тек после америчких председничких избора 6. новембра. Тако су аналитичари и предвиђали, а то је постало сасвим јасно после разговора у Сеулу.

Дијалог је, иначе, вођен иза затворених врата а московски извори кажу да је садржина разговора допрла у јавност захваљујући томе што су пуким случајем микрофони остали укључени. Обама је замолио Медведева да његове ставове пренесе будућем

Пише: Ђорђе Милошевић
среда, 28 март 2012 11:12

председнику Путину. Сви наши узајамни проблеми а у првом реду проблеми око система противракетне одбране, могу бити решени, изјавио је Обама и додао да је важно да му Москва „омогући простор за маневар”. „То су моји последњи избори. После избора имаћу више еластичности”, додао је Обама. Медведев је рекао да схвата америчког председника и да ће његове речи пренети Путину.

Аналитичари у Москви констатују да се због ових речи Обама нашао на удару критике у својој земљи. Његови политички противници оптужују га за неискреност па чак и за издају националних интереса. Републиканац Мит Ромни, који ће вероватно бити конкурент Обами за председничку фотелју, изјавио је да „руководилац америчке администрације не сме да се поиграва са америчким народом” свесно замагљујући стратешки важно питање као што је систем противракетне одбране. „Русија нам није пријатељ. Чињеница да председник Обама рачуна да после избора нађе простор за маневрисање и када добије могућност да не одговара преда америчким народом за оно што ради око наших односа са Русијом, мене веома брине”, изјавио је Ромни. Према његовим речима, председник САД једноставно не може да скрива од америчког народа своје праве намере око система противракетне одбране, војне моћи и обавеза према Израелу.

Данас је Русија, а не Иран или Северна Кореја, геополитички непријатељ САД. Москва увек подржава све оно што је најгоре у свету, изјавио је Ромни, не прецизирајући ту мисао. Очигледно, имао је у виду државе које нису наклоњене Вашингтону и које се не понашају у складу са америчким интересима. „Русија је непријатељска фигура на светској сцени”, сматра амерички политичар.

Овај амерички политичар кога у Москви сматрају „јастребом” одавно сматра Русију „дестабилизирајућом снагом на светској арени”. Својим последњим изјавама, кажу у Москви, он је хладноратовску реторику из доба Роналда Регана вратио на међународну сцену. А Медведев га је позвао да се „окани холивудских стереотипа”.

Не треба губити из вида чињеницу да Мит Ромни није макар ко и да је победио на прелиминарним председничким изборима у неколико кључних америчких савезних држава- Вирџинији, Масачусетсу, Вермонту и Вашингтону.

Московски медији пишу да у сличном тону говоре и неки други републикански прваци, користећи слабе тачке председника Обаме у предизборној кампањи. На неким

Пише: Ђорђе Милошевић
среда, 28 март 2012 11:12

америчким телевизијама Републикански национални комитет већ је пустио слоган под називом „Шта Обама говори светским лидерима када сматра да ви не чујете”.

Како се у Москви сазнаје, амерички Бели дом био је принуђен да оправда Обаму, назначивши да је председник као и раније „дубоко заинтересован за реализацију плана о противракетној одбрани”.

И сам Обама је био доведен у ситуацију да се правда. Он је на прес конференцији у Сеулу рекао да ни за кога не треба да буде изненађење то што се разговори не могу започињати неколико месеци пре избора председника и Конгреса САД и што су руски избори управо завршени.

У сваком случају, систем противракетне одбране и даље остаје главни камен спотицања у односима између САД и Русије. Вашингтон није спреман да писмено, у правној форми, гарантује Москви да тај систем није уперен против Русије, а Кремљ, поучен вишегодишњим искуством, са правом оцењује да се Вашингтону на реч не може веровати.

У Сеулу су се током разговора Медведева и Обаме могли чути и неки позитивни тонови. С тим у вези, поједини аналитичари у Москви издвајају једну кључну констатацију коју је изрекао руски председник: „Сматрам да су последње три године, биле уједно најбоље године у историји наших односа у последњој деценији”.

„Без обзира на то што се „ресетовање” у нашим односима различито оцењује, сматрам да се оно што смо урадили у последње три године могу оценити као најбоље у последњој деценији”, изјавио је Медведев. Председник САД се сагласио са овом оценом рекавши да су те године „заиста биле продуктивне”. Обама је у том контексту поменуо уговор о смањењу офанзивног нуклеарног наоружања „који је допринео да је смањи нуклеарни арсенал, што ће допринети јачању мира и безбедности не само међу нашим земљама него и у свету”.

Оба председника су указала на значај руско-америчких односа и изразили спремност да се они даље развијају. Медведев је изразио захвалност Вашингтону за подршку за пријем у Светску трговинску организацију и очекивања да ће бити стављен ван снаге

Пише: Ђорђе Милошевић
среда, 28 март 2012 11:12

такозвани Џексон-Веников закон који је донет још 1974. године и којим су заведена одређена ограничења на трговину са Совјетским Савезом због ограничавања слободе путовања. Иако је слобода путовања грађана Русије већ двадесетак година реалност, овај закон је још на снази што се у Москви оцењује као неприхватљив чин.

Медведев и Обама послали су Северној Кореји сингал да не лансира ракете. Око иранског нуклеарног програма, а поготову око ситуације у Сирији, две стране немају идентична мишљења.

Амерички председник је обећао да ће посетити Русију, али тек после избора, односно ако буде поново изабран за председника. Тада ће његов домаћин и саговорник бити Владимир Путин који ће на дужност председника Русије бити уведен 7. маја. Ако се прогнозе, које су засад на страни Барака Обаме остваре, њих двојица ће сносити највећу одговорност за даљи развој руско-америчких односа, али у великој мети и за будућа кретања на светској позорници. Не треба губити из вида ни чињеницу да ће се у Путиновом тиму налазити и Медведев коме је обећан премијерски положај.

Што се Москве тиче, она је спремна да допринесе развоју тих односа и јачању мира у свету, што је Путин више пута истицао током преизборне кампање и што је записано у његовом програму. Разуме се, уз поштовање међународног права, законитости, потпуне равноправности, једнаке безбедности и уз стриктну одбрану државних и националних интереса.

У Вашингтону и на Западу уопште добро знају да ће у Владимиру Путину имати одлучног али искреног саговорника који зна шта хоће и који је спреман на сарадњу уз поштовање наведених принципа.